

Trzech sąsiadów i mój. Stawiani moja na Trójstyku

Data publikacji: 2.05.2015 10:30

Niegdyś jeden organizm, dziś obywatele trzech Państw: Polski (Gmina Istebna), Czech (Gmina Herczawa) i Słowacji (Gmina Czerne)- sąsiedzi, których łączy przyjaźń, wspólna historia i kultura oraz Trójstyk- postawili wczoraj (1.05.2015) moja, czyli zielone drzewko, symbol odradzającej się przyrody, sił witalnych i życia.

□

Podobnie jak żywy jest zwyczaj stawiania moja w Trójwsi i żywe było drzewko, które postawiono na znak kończącej się zimy, tak żywe są kontakty pomiędzy zamieszkującymi obszar Trójstyku ludźmi. Mimo deszczowej pogody licznie zgromadzeni mieszkańcy trzech sąsiadujących gmin oraz turyści, którzy przyjechali zobaczyć to nietypowe wydarzenie, uczestniczyli w uroczystym poświęceniu obelisku, tradycyjnym stawianiu moja oraz świętowaniu 1 maja.

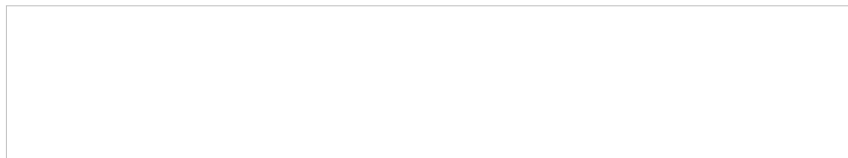
Dzięki wsparciu środków unijnych Słowakom, którzy w tym roku byli organizatorami wydarzenia, udało się stworzyć bardziej rozbudowaną imprezę, na którą składała się msza święta z poświęceniem obelisku, stawianie moja, występ zespołów folklorystycznych (Zespół Regionalny Istebna, Zespół Regionalny Koniaków, Zespół Regionalny Mały Koniaków, DFS Cipovička, FSk Spievanky, FSk Makovanka, FSk Ozvena, FS Svrčinka) i poczęstunek.

- To jeden z sześciu trójstyków w Polsce i jedyny, który żyje taka przyjaźnią. Cieszę się i jestem dumny z tej przyjaźni, której ta impreza jest wyrazem - mówił po postawieniu moja Wójt Gminy Istebna, Henryk Gazurek.

Stawianie moja to zwyczaj związany z odradzającą się do życia przyrodą, wiosną. Tradycyjnie moja stawiano w ostatnią noc kwietnia, by stał na 1 moja (maja). Stawiali go kawalerowie pannom na wydaniu, które wpadły im w oko. Bywało i tak, że panna zamiast moja, dostała dziada, była to wtedy "wielko gańba" (wielki wstyd). Dlatego też, żeby nie postawiono dziada, ale i żeby nikt nie wywiercił w drągu moja dziury, pilnowano w nocy. Niejednokrotnie 'przy okazji' gospodarz częstował kawalerów, grano na harmonii i tańczono polkę czy walczyka.*

Dziś zwyczaj ma raczej znaczenie integrujące społeczność po trzech stronach granicy. Przypomina o niedawnej jedności i daje okazję do wspólnego świętowania i corocznych spotkań sąsiadów zza miedzy.

*Zob. M. Kiereś, *Doroczna obrzędowość w społecznościach zróżnicowanych religijnie na pograniczu polsko-czesko-słowackim. Opis etnograficzny*, Cieszyn 2007, s. 206.

Natasza Gorzołka

Zobacz również:

[Stawianie „moja”](#)

[Stawiali, aż postawili](#)

[Postawili moja, wymieszali owce](#)

[Stawiani moja na Trójstyku](#)